

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Poel.

Pretpisat. u poštarnom stoji 2 for., a seljake samo 1 for. za celu godinu. ...

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca. UREDNIČTVO I ODPRVNIČTVO nalaze se Tipografija Fialli di G. Amati, Via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju platjeno poštarnom. Vjesti, dopisi i drugi spisi štampaju se ...

MEMORIAL

Dra. Dinka Vitezića zastupnika na car. vjeću glede školah i učevnih sredstvah u Istri.

Preuzvišenomu g. Sigmundu bar. Conrad-Epshfeldu, Ministru bogoslovlja i nastave u Beču.

Vaša Preuzvišenost!

Neupušćajući se u opetovanje onoga, što sam u raznih zgodah ob istarskih školah progovorio u visokoj zastupničkoj knji, ograničiti ću se u kratko, da Vasoj Preuzviši, predočim one mjere, koje bi imala visoka vlada poprimiti, da se postojeće nepodobnosti odstrane. Dve mjere sastojale bi u sledećemu.

I. Njemačka gimnazija u Pazinu morala bi se radi u svojem govoru od 23. aprila 1880 navedenih razlogah postepeno pohrvati.

Tim nebi država ne samo ništa više izgubila, nego bi otpadom pripravnoga tečaja pristelila po prilici 1500 f. na godinu.

Na ovoj gimnaziji imali bi se uesti talijanski i njemački jezik kao obavezni učevni jezici, al isto bi se moralo u njoj na gimnaziji u Kopru za slavenski i njemački jezik.

II. Realne škole.

U Istri obostoji jedna viša realka u Pazinu sa talijanskim i niža realka (vojnički zavod) u Pulju sa njemačkim naukovnim jezikom.

Slaveni sačinjavajući dve trećine istarskih stanovnikah nemaju niti jednoga takvoga zavoda.

Moralo bi se dakle toj nestaloj car. prije doskočiti ustrojenjem jedne slavenske realke.

III. Nautička škola u Lusinju.

Buduć se ova škola nalazi u nješto, gdje se većinom hrvatski govori, i buduć je najveći dio učenikah, koji ju pohadja, hrvatskoga porijekla, to bi se morali njeziki predmeti predavati u hrvatskom jeziku. Neka se nekaže, da nema učevnih knjigah u tom jeziku; jer postoji u Bakru na naš način uređjena nautička škola, u kojoj se izključivo hrvatski predava. Potrebite knjige mogle bi se lahko odonud dobiti.

IV. Učiteljska odgojiteljske u Kopru.

Sgrada, u kojoj je isto smješćeno, morala bi se pregraditi radi pogibljivi, da se nesrusi te u interesu zdravlja učiteljah i učenikah, ili ako to nebi bilo umjestno, da se podigne za taj zavod nova sgrada, ili da se koja druga za to upotrebi.

Što se tiče učevne osnove, to bi se morali glavni predmeti, buduće se radi o odgojenju učiteljah za talijanske, slavenske i hrvatske škole, predavati u svih 3 sekcijah svakoga od 4 tečajah u materinjem jeziku u pojedinih sekcijah upisanih učenikah.

Sada se glavni predmeti uče u njemačkom jeziku i to u rastućoj proporej, tako da se u 4. tečaju izuzev religije i materinjeg jezika, svi predmeti, da i ista pedagogika, predavaju u njemačkom jeziku. Ovakvo uređenje stoji u jasnoj opreci sa svakim pedagogičkim principom, ta sa istom svrhom, koju se je moralo imati pred očima kod stvaranja zavoda, najme odgojenje učiteljah za pučke škole.

Morala bi se stoga učevna osnova, kao što sam već spomenuo, tako promjeniti, da se glavni predmeti u svih 4 tečajih uče u materinjem jeziku pojedinih učenikah.

Osim toga morala bi se ukinuti ministerijalna naredba, koja nalaze, da imaju svi učitelji i učiteljice Primorja položiti izpit u njemačkom jeziku.

Sa jednom ili najviše sa dve nove učiteljske sile mogao bi se zdujnim cilj postići i na veći izdatak od po prilici 2000 for., što bi tim skopčan bio, nebi se moralo obazrieti uzev u obzir korist, koja bi se tim postigla.

U ostalom odpao bi i onaj veći izdatak pohrvaćenjem njemačke gimnazije u Pazinu sasvim ili bar u najvećem dijelu.

V. Ženska odgojiteljske u Gorici.

Što se tiče učevne osnove to vriede i za ovaj zavod gori navedene opazke. Ali još osobito ima se naglasiti, da se kod ovoga zavoda ima ustrojiti hrvatska sekcija, kao što postoji u Kopru, jer se djevojke potičuće od hrvatskih roditeljah i pripravljujuće se za učiteljice hrvatskih školah nesmiju siliti, da se uče u tuđem jeziku. S druge strane je Dubrovnik, gdje takav zavod sa naukovnim hrvatskim jezikom postoji, odviše udaljen od Istre, te nije očekivati, da će se ovim putem dobiti potrebite za Istru učiteljice. I u istinu dosad su se samo 3 učenice iz Primorja — sve tri iz otoka Krka — kod toga zavoda u Dubrovniku upisale, broj, koji, kao što može svako uviditi, neodgovara u nikakvom smjeru pravim potrebam.

Još više moralo je iznenaditi, što je zemaljsko školsko vijeće svojom naredbom od 11. marca t. god. br. 180 putem kotarskih školskih vjeća javilo ravnateljstvom školah, da je broj učenicah na učiteljsku u Gorici dovoljan za popunjenje učiteljskih mjestah u Primorju te da neće više činiti nikakva

predloga na visoko ministarstvo bogoslovlja i nauke za podieljenje državne stipendije onim, koje bi za to prosile.

To može bit slučaj za slovenske i talijanske škole, za hrvatske nije za gotovo; jer za ove nema još niti jedne izpitane učiteljice. Ovu naredbu imalo bi se proglašiti takvom, da nema uporabe na učenice, koje se pripravljuju za hrvatske škole.

VI. Pučke i građanske škole.

Polag u vladinom predlogu o državnom proračunu izkazanih statističnih podataka obostoji u Istri 173 pučkih školah (međ timi 47 školah za nuždu) sa 247 razredah.

Od sistemiziranih učiteljskih mjestah bijaše 13 nepopunjenih i 11 prividjeno sa neizpitanimi silami.

Osim uređenja školah za nuždu, kao što kaže ista osnova, trebala je još mnogo školah i razredah. Isto tako iziskuje se do preko 300 učiteljah.

Ovaj izkaz nužno sili vis. vladu, da zanemareno popravi, da svimi svojim silami nastoji, da se škole u Istri čim prije dovedu na školskim zakoni propisani broj.

Buduć je talijanski jezik kao naukovni jezik skoro u svih pučkih školah uveden, i kao što mi je saobćeno, buduće u Istri jedna jedina trorazredna a niti jedna više razredna slavenska pučka škola odnosno nijedna građanska škola neobostoji, to bi se imalo nastojati, da se ondje, gdje većina stanovnikah Slavenah, uvede slav. jezik kao naukovni jezik u pučke škole, te da se u riterazredne škole i po potrebi, koja i građanska škola ustroji.

To su u kratko želje, koje se glede školstva u Istri uslobodjujem podastri Vasoj Preuzvišenosti.

PODLISTAK.

GLAGOLJICA U KOPARŠCINI.

Hrvatli jesmo u Istri. Kad bi bili od 8. ... reko mi je neki dan prijatelj, mi ... pravo utirati svu ona državljana ... koja utiraju ostali naši sudravlja ... što se tiče što s njimi zajedno jednake ...

Istre, da je taj spis „absolutno apokrifan“. Imao se je po stroj prilici o njegovoj autentičnosti osvjedočiti, kad je upravo njemu udes prisudio, da je u pokrajinskom arhivu u Požeđu našao drugi esemplar istoga, donesen tamo iz Mounjana.

Razvod pripisuje medju izmedju posjedah grofovarh pazničkih, republike mietačke i patrijarah oglejskih. Za gospodu, tell se, pisan je njemački, sa narod hrvatski i latinški — znak najbolji nesamo da je ista jur tad Hrvatli napućena bila, nego da se je i s njihova prava postivalo.

U njem se spominje većina istarskih gradovah, trgovah i selah.

Bar jedno spominje se iz Koparićine, a to je „Kastelbon“, Castabona.

Da bijaše hrvatski jezik jur tad, i prije, i u tih krajvih u porabi, bilo se skoro sa stalnošću utvrdilo. Da bijaše sa hazijskih vremenah, uza sve tudjinske i političke i crkvene obilasti, u porabi, nek kažu stariji primjeri.

U hrvatskoj lupi ima celo čitlo sto glagoljskih i to latinjskim slovi izkazanih knjigah za hrvatsku službu bolje, imeno to su: Narod u pojedinih podražjavan sv. misu. Narod u pojedinih podražjavan ima te knjige kao ostalija, koje se pod njihovim cijenom izrekli hjele. Dugo se je pod njihovim naredbi jezik u crkvi uveliko. Ima u toj lupi naredbi jezik u crkvi uveliko. Ima u toj lupi naredbi jezik u crkvi uveliko.

biskup Bonifacio preprijeđio lupnika krkarskomu misli hrvatskim jezikom. (God. 1626. Spisi biskupah koparskih nalazeći se u biskupskoj kancelariji u Trstu). Nit postie toga nebišta ta lupu bez glagoljskah. Najstarija sačuvana lupnička knjiga rođenih, vjenčanih i umrlih sile od god. 1608—1700. U njoj vodi se zapisnik i glagoljskim slovi. Zupnik de Heggio vodi ga talijanski. kapelan Smilović hrvatski. Na jednom te istom listu ima bilježakah talijanskih i hrvatskih. Evo primjera iz bilježakah Smilovićevih:

„Na 3. aprila 1680. Marko sio Kuzmo Koštica i njega Iona Uria, stvoreni u stotomom matrimonijsu, bi karčien od mene fra Mikule Smilovića kapelana, bista kuma Paškvala Apolonija i Matijuna Martinea iz Puzana.“ Godina napisana je arabikimi brojkami, mjesece glagoljskim pismenom.

U vrijeme trkantskoga biskupa Antuna II. Gopa (medju god. 1452—1487.) bila je porazložna ili poročana crkva u Loku, nedaleko litora Istrijana. Napis na uspomeno toga bio je napisan glagoljskim, i samo glagoljskim slovi. Sačuvao se je do danas pošto stitar. Na izglednoj je kralji uzidanoj u sid. Stane ti pred očima, čim u crkvo sa jatao strah čudješ. Evo ga:

1461. Va vreme postovanja oca i gđa gđa Antona Gopa biskupa i kuma trkantskoga i gđa Premibila plovana te crkve i prepavla-

noga vikarina i konestabla Loeia (?) u Podpeca i Tona Briona i proših delatan a toj farje molstri Jakše i Henko iz Ščerge Ezas vsem pomagaj amen. Štefa.“

Brojke su glagoljske. Matri, koji su gradili crkvu, tetrali su, iz Ščerge. Poštednja ried posebice je napisana, nješto drugačijimi pismeni. Kao da je kasnije dođana. — U Matrijah ima lupnički zapisnik od sedamnaestoga stoljetja napried. Na jednom posljednjih listovah toga zapisnika, čita se ova biljeka glagoljskim slovi:

„Ja fra Marko Ručić rodom iz Kastelliru od juridicijona viliñackoga a slaniem stoga Orgura u Kopru esam dočla orde u Marvilgo za etnomoa kako me oblaoga pristiti ga. Karto Kamucio biskup od Kopra a to sa 17 sobra lista gova. 1774.“

Godina 1774. prestao je najme lupnikoveći marziljski karat de Prato. Dok je novi karat, Deklencija, imenovan bio, postao je koparski biskup Kamucio privremenoga upravitelja taje, „ekonoma“. Taj bijaše Marko Ručić, rođen u Kastelliru, u kotaru viliñackom, a stanje redovnik reda sv. Orgura, imajućega svoje sjelo u Kopru. Hjezo je, da se sa to i u kasnija vremena znade, te je zaobiljezo hrvatskim jezikom a glagoljskim pismom — valjda nije drugoga ali poznavao.

sabora zastupanih jedva od tro- četvrtice svojih ljudi. Ako se ne misle odstraniti sve Schme- rne nepravde, po našem bi se morala odstraniti i ta, ne samo zbog, nego i kod nas i gdje je...

oktobra mjeseca da će sjediti obo- je Delegacije, i to ovaj put na u Ugarskoj u Budim-Pešti. Čim Delegacije svoj posao, da će se u novembru sastati carevinsko- pak prije svega uzeti na ruke...

Galiciji i Bukovini Rusini ili Rusi, koji su dosad u neskladu i ne- slogu medju sobom živili, pa s toga i drugo i porivališće svoje polja- ke kao, kao da su se već kada tada pametili, jer se čuje, da će odsad napred slozanim radom odbijati od sebe...

Dočim se u ovoj strani carstva počelo na taj način bar u nešto nad- mo, nebo vedriti, pod svetom Stjepa- novom krunom kao da se spravlja ne- pravda, koja misli i opet zapljuskati, poplaviti i uništiti i najsvetija narodna...

Dočim se u ovoj strani carstva počelo na taj način bar u nešto nad- mo, nebo vedriti, pod svetom Stjepa- novom krunom kao da se spravlja ne- pravda, koja misli i opet zapljuskati, poplaviti i uništiti i najsvetija narodna...

Dočim se u ovoj strani carstva počelo na taj način bar u nešto nad- mo, nebo vedriti, pod svetom Stjepa- novom krunom kao da se spravlja ne- pravda, koja misli i opet zapljuskati, poplaviti i uništiti i najsvetija narodna...

Dočim se u ovoj strani carstva počelo na taj način bar u nešto nad- mo, nebo vedriti, pod svetom Stjepa- novom krunom kao da se spravlja ne- pravda, koja misli i opet zapljuskati, poplaviti i uništiti i najsvetija narodna...

Dočim se u ovoj strani carstva počelo na taj način bar u nešto nad- mo, nebo vedriti, pod svetom Stjepa- novom krunom kao da se spravlja ne- pravda, koja misli i opet zapljuskati, poplaviti i uništiti i najsvetija narodna...

Dočim se u ovoj strani carstva počelo na taj način bar u nešto nad- mo, nebo vedriti, pod svetom Stjepa- novom krunom kao da se spravlja ne- pravda, koja misli i opet zapljuskati, poplaviti i uništiti i najsvetija narodna...

Dočim se u ovoj strani carstva počelo na taj način bar u nešto nad- mo, nebo vedriti, pod svetom Stjepa- novom krunom kao da se spravlja ne- pravda, koja misli i opet zapljuskati, poplaviti i uništiti i najsvetija narodna...

Dočim se u ovoj strani carstva počelo na taj način bar u nešto nad- mo, nebo vedriti, pod svetom Stjepa- novom krunom kao da se spravlja ne- pravda, koja misli i opet zapljuskati, poplaviti i uništiti i najsvetija narodna...

kako bi se izvukli, a da se nered, da su jedino mislili, a drugo radili. Oni kao da neznadu, da crkva imade svoja vječna načela, od kojih nemože i nesni odstupiti, pa ju makar sutra propeli. Crkva zna, odkud je posla i kamo joj je dospjeti, i u tom stoji njezina jakost: a Bismark i njegov narod ako možda znadu jedno, neznadu zastalno drugo. Isto se sad događa i u Franceskoj. I u Svajcarskoj pokušaju već po stoti put razlučiti dušu od tiela, to jest, crkvu od države.

U Carigradu svaki dan gore. Svud skrajni glad i siromaštvo, a u blagaj- nicah ni supe pare. Velevelasti pišu i izručuju zajedničke note, a Sultan i njegovi ministri snuju, da su bili jednom sami svoji, pak nemogu ni na javi drug- gače misliti ni raditi. U Europi im ne- dadu počinka, Armenici im se od razbojnikah sele u Rusiju, a nize u Aziji ustali Arapi, da uzpostave Kalifat u Bagdadu. Eno kano su dospjeli Turci, od kojih je jednom va Europa stripela.

U Sofiji su udarili zakon o kova- nju hugarškog novca. Srbsku je skup- ština prihvatila zakon o željeznomk ugovoru s Austro-Ugarskom. Knez Milan da će do skora u Beč, da i on posjeti Cara austrijskog. Arbanasi i Crnogorci da čekaju, šta će o njima odlučiti novi berlinski sastanak. Grčkog kralja svuda dostojno primaju i mnogo mu obećuju, samo želimo, neka to ne- bude na ustrb Slavenah, jer se nepravda prije il poslije mora osvetiti svojim počecnikom. U saveznh američkih državah biraju uprav sad predsjednika svojoj slavnoj Republici.

RAČUN

Pazinskoga Odbora za stradaluće u Istri o dohodcih, troškovih i razdielbi nadostog novca i blaga.

A. DOHODCI

Svi dohodci bili su točno specificirani i izkazani u „Našoj Slogi“ i „Slor. Narodu“, drugi su listovi donieli više ili manje sumari- rane izkaze. Svih dohodakah je bilo 65-3 f. 90 novč. u gotovom, 50 ponjavah, 1 omotak odjeće i 1 obuće, 105 vreačih i 2 škrinje 8769 kilogr. žita i sočiva, 24 vreačih i 2 sudiea 2311 kilogr. krompira, 5 vreačih 455 kilogr. muke (brašna) i 8 sudiea kisela repe i zelja u težini od 743 kilogr. braš.

B. TROŠKOVI

Table with 3 columns: Description, Amount, and Unit. Includes items like Nabavilo se, 976 vreačih, 69461 kg. turkinje za, 5768 31, 7 vreačih, 590 palolja, 67.87, 1 vreačih, 40 jačmena, 6, 19 vreačih, 1520 krompira, 71 20, 2500 kisela repe, 26.

C. RAZDIJELA

Glede razdielbe vreača pripisujemo, da je odbor počinio bezna- krano naplative od ka- tapulaca i upraviteljem sa opšere siromaha,

u radkli samo slučajevih drugim dobro po- znatim posteljanim.

- U ovdješnjem samostanu franciskanskom kuhalo se svaki dan za došle siromaha. Ce- stoputi je došlo preko 300 siromahah, to je glavarnost novcem a odbor živežem pripomo- gao hrastvriednom poduzeću samostana. Izvan spomenuto razdielbe po različnih župah odbor je svaki dan dioio osobno mno- gobrojnim nadostim siromahom iz različnih krajevah p. dušovnosti živež. Za siromaha u Čepić i okolici je bilo poslanih 76 vreačih žita i sočiva 350 kilogr. repe i zelja i 15 ponjavah. Za Zimnj i okolici: 83 vreač žita, 600 kilogr. repe i zelja i 6 vreač krompira. Za Gračišće i okolici: 63 vreač žita, 200 kilogr. repe i zelja i 7 vreač krompira. Za Pazin i paz. polja: 93 vreač žita, 50 kilogr. repe i zelja, 5 vreač krompira, 2 vreač i 11 ponjavah. Za Boljun, Vranjo i okolici: 47 vreač žita i 13 ponjavah. Za Tinja, Sv. Petar, Kringa: 52 vreač žita i 300 kilogr. repe. Za Trviž: 29 vreač žita, 100 kilogr. repe, 3 vreač krompira i 3 ponjave. Za Zaričje: 14 vreač žita, 3 ponjave i nešto jačmena. Za Lindlar i okolici: 35 vreač žita, 200 kilogr. repe i 8 vreačih krompira. Za Beram: 18 vreač žita, 100 kilogr. repe. Za Pičan i okolici: 58 vreač žita, 400 kilogr. repe. Za Cerovlje, Novako, Previk: 29 vreač žita. Za Šušnjevic, Lotaj, Novavasl, Jesenovik: 400 vreač žita. Za Paz: 15 vreačih žita i 3 ponjave. Za Gologoric: 26 vreačih žita, 6 vreačih krompira i 1 ponjave. Za Tušljak, Grobnik, Brdo: 30 vreačih žita. Za Gradeclo: 26 vreačih žita i 1 ponjavu. Za Botonegu: 19 vreačih žita. Za Kriškhu: 20 vreačih žita. Za Zamašk: 17 vreačih žita. Za Korbuno: 19 vreačih žita i 200 ki- logr. repe. Za Grimaldu: 11 vreačih žita. Za Draguc, Kačice, Vrh i Hum: 55 vreačih žita. Za Kašćergu: 12 vreačih žita. Za Montrij: 10 vreačih žita. Za Dolenjavas (Lopoglava): 19 vreačih žita i 1 paket odjeće. Za Samostan u Pazinu: 24 vreačih žita i 300 kilogr. zelja. Za Buzet: 58 vreačih žita. Ostalo razdielilo se med svakdanje spo- gnojne siromaha, kako bi već prije spo- menuto. Stega skupa dakle bilo je razdieljeno: 1089 vreačih i 2 škrinje 78860 kilogr. žita, 43 vreač i 2 sudiea — 3431 kilogr. krompira, 6 vreačih 455 kilogr. muke, 3243 kilogr. kisela repe i zelja, 50 ponjavah i 1 paket stare odjeće i jedan obuće. U Pazinu, duo 6. junja 1890.

FRATELJEVI predjedni ANTON KALIC Ivan BERRUC I MOČVAR Miroslav

Različite vijesti.

Petarce u Koprnu. Narodi, pokrajinska obćinska, gradska zastupstva čestitali su Nj. Velikantvom obćinom premlitostima vladaru i slatari, kad su slavili svoj srebrni pr- čestitalo je i obćin zastupstvo koparsko po- telji većine. Obćino, koj je čestitalo za to priliku predložilo, pakla je odmah sljedeće vjeteri pred vratni petarce. Predložio je odjelje, duo 6 t. m. oglašavati su oglaš po zidovih predstava u karantini, u kojoj će slatari najjednjija, redom iz Dalmacije, Pa- tovarini najjednjija, redom iz Slavonije, Pa- padopol, predstavljeni. Pod vjeter čitalo se staro zabranjeno. Medjo desetom i jednanaestom u vjeter pakla je glazna petarce pred stanoim zastupstva obćinska političke obćine. Uvjet za to je po obćin predstava propo- uvela, koja se Njeki tele, da s toga, što u toga dana svake godine uplo najjednjija staro glas, proglašuje ustava. Njeki takora čestitalo je biti toga dana, jer se po oglašiti i drugod najjednjija obćine sa različnih vrea- čih: žetati i strastivo. U. Žetavli dno predstava prijavu u Koprnu, bi čestitalo premlitostima vladaru i slatari. Pava žetati, čestitalo je narodnjak i slatari čestitalo. Žetati — Slatari čestitalo je

razpisana. Želimo Buzecanom čestita sudca, kaosto su ga dobili Vodnjanci.

Mlad ličnik. Pred jedno dvadeset danah promoviran je na bečkom sveučilištu gosp. Nikola Fabianič za Doktora medicine. Mladi ovaj istarski Hrvat imenovani je obćin- skim ličnikom u rodnom si mjestu Omisliju na otoku Krku to je već i nastupio svoju službu. Poznavajuć ga čvrsto se nadamo, da će svoje sile uložiti za dobrobit ondanjega pučanstva te biti ujedno štitiocem naših pravah.

Dr. Radoslav Razlag. Ovaj poznati slovenski rodoljub preminuo je 6. o. mjes. u Brežic. Radin bijaše već od mladih noguh na literarnom i političkom polju te je mnogo doprinio, što se je probudila naroda i politična sriest braće Slovencah, i zagovarao nepro- stano slogu hrvatsko-slovensku. Izdao je ta- kodjor obljubljen i jako razširenu pjesmaricu slovenskih i hrvatskih pjesamah. Bio kratko doba za vlade Hohenvarta i predsjednikom zemaljskoga sabora u Ljubljani. U zadnje vrijeme porukao se u mir gdje ga i nonila smrt zatekla. Badi mu lahka toli od njega ljubljena zemlja!

Petar Urvatić. Nemila sudbina oto nam mladoga istarskoga Hrvata 7. o. mjes. Rodom Dobrinjac na otoku Krku polazio je hrvatsku gimnaziju na Rieci, kasnije gra- dvačko i bečko sveučilište. Ovo je godine u Beču malo poboljevano, što ga je ponukalo na povratku u svoj rodni zavičaj, kamo se je početkom aprila preko Trsta vratio. Odlučio je bio ostati u Dobrinju to tamo ostati taj- nikom obćine. U ovo kratko doba od aprila počelo se je već ondje hrvatski jezik u uredu rabiti, njegova vreač zelja, da se ustroji na- rodna čitavnica u Dobrinju, nije se mogla još održavati, zateče ga nenadana smrt. Tekli udarac po nas, koji baš neobitujemo mladimj silami, jer nam nestalo mladoga i svjetionoga Hrvata, marljivooga radioca na narodnjem polju i naš list priobćilo je u svojem pod- listiku više hrvatskih pjesamah po njemu sabranih. Dielimo žalost sa njegovim ujakom g. Kirinčevićem, učiteljem i kapelanom u Do- brinju, koji ga je tečajem mnogih godinah uzdržavao po školah.

Drugovi tvoji plaču za tobom, Pore, no pred dugo razgovarao si se s njima i živlino ti srce plantilo, kad se o kolećem razgova- ralo, što bi bilo dobro i korisno po naš hrvatski narod u Istri. Tko te je pred dva mjeseca vidio, nebi bio mogao vjerovati da ćeš tako brzo crna zemlja kriti! Nećeš ostati zaboravljen. Bar snivaš u domaćem polju. Bili ti lahka zemljica u tvojoj od teba toli ljubljenoj domovini!

Ruska carica Marija Aleksandrovna.

Nakon mnogogodišnjeg bolovanja preminu u četvrtak 3. o. mjes. Marija Aleksandrovna, carica ruska. Što je mogla ljepšica umjet- nost; što se je dalo učiniti svimi sredstvi velikoga bogatstva, da se još jednom uspi- ma i slatanih plamen života čestitina; što je mogla učiniti najjednjija briga ljudi, da joj se olakšaje zadnji čas, sve se upotrebilo, ali moć iznanosti nije imala snage da zaprišti sa- mo smrt.

Marija Aleksandrovna rodila se je 8. kolovoza 1824 kao kći velikog vojvode hessenkog Ljodorita II. Na krstu dobila je imeza Vil- helmina Augusta. Sofja Marija, koja je pro- menila tek onda kada je prešla na pravoslavnu vjeru Vrlo darovita, bistra uma i mišljenja mogla je svojim velikim uplirom na mla- doćunoga svoja suprugava davati ton ruskomu vjeteru društvu i vrtili odličan upliv na tek ruske politike, da nebiu sredom s druge strane njena tih i odana auzer, koja ja je i u Darmstadtu isto više mogla držati daleko od ranojškoga vjeta, ostala takora i u ruskom vjeterom vjeteru. Uklanjajuć se njegovo sjaja i lagoljam, imala je naknadu sa samoće svoja vjetera u obćinosti i bogomoljstvu, te je pra- cinstava crkva ristično imala poboljnije čestiti, a crkva strednastvo političkome istinitice od nekadanje luteranske prirode za hessenkoga vjetera. S toga nije čudo, ako su pobolali i opreznost svjedoci, kao drovni nadređeni hestano, prevah upliv na nju vrtili, i škil- tilil je obćino krugu čestiti, koje su svojim svoim strednastvom predstavljen razvijavali na dnevno pomebno polu socijalno polu političko društvo Otocnu država pripadalo je obćino krugu čestiti, na čelu im gručina Antonieita Hi- dzer čestita čestitoga vjeterinara cara Nikole. Princova nije iz prva bila namjerenja tadašnjem vjeterinom kavin premlitostima Aleksandru. Dugalo kada je godine 1841 kao prince od 23 godine kćer tritil sa zaradom, a predana mu imala čestitih slatarih čestiti nije bila imeza princeza Marija. Na petovražju, koje je o to vjetera bio polazno, petra ga sla-

